

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/11793 G.K. 142
7/12431 } G.K. 143
7/12630 }

Sayı : 72416558-610-E.635107

31.07.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.489227-488358-488371 sayılı yazılarımız.

İlgi yazılar ekinde yer alan yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (7 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

7/11793
SK 142

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA FARİSOĞULLARI'NIN 7/11793
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

2015 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınan "Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı" alanında yer alan "Diyarbakır Surları" dış kale (5200 mt) ve iç kale (600 mt) olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Dış kalenin 82 burç ve 4 ana kapısı, iç kale de ise 19 burç ve 4 kapısı vardır. Burç ve surların yüksekliği 8 ile 22 metre arasında değişmekte, duvar kalınlıkları bazı yerlerde 5 metreyi bulmakta olup yapı hem mimari hem de değerleri bakımından önemli bir kültürel mirasımızdır.

Bu bakımdan, ulusal ve uluslararası düzeyde önemli olan bu alan ile ilgili çalışmalar, bilimsel bilgiye dayalı olarak proje ve onarım çalışmalarının yönlendirilebilmesi, Diyarbakır halkının ihtiyaçlarını gözetilebilmesini teminen Bakanlığımızca oluşturulan Bilim Komisyonu yönlendirmeleri ile sürdürülmektedir.

2002 yılından bu yana Bakanlığımızca devamlı olarak ödenekler nispetinde proje ve restorasyonları gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, son olarak 2017 yılında başlanılan ve Diyarbakır Surlarının bütüncül olarak korunmasına yönelik iki etaplı proje çalışmaları eş zamanlı olarak hızla sürdürülmekte, etaplar halinde Bilim Komisyonu ve Koruma Bölge Kurulu onayına sunulmaktadır.

Birinci etap kapsamında başlanılan projeler büyük oranda tamamlanmış olup, eş zamanlı olarak ikinci etap projeler de hazırlanmaktadır. Bu kapsamda tamamlanacak 73 burç ve 4517 metre sur duvarının projeleri ile tüm kalenin projeleri temin edilmiş olacaktır. Proje çalışmalarının tamamlanması ile birlikte ivedilikle uygulama çalışmalarına başlanılması planlanmıştır.

Diyarbakır ilinde son dönemde yaşanan yağışlar sebebiyle, 04.05.2019 tarihi itibarıyla Ben u Sen burcunda, Bakanlığımız taşra teşkilatı olan Diyarbakır Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü teknik personellerince yerinde yapılan inceleme ile de tespit edildiği üzere 33 no.lu burcun üst bölümünde bazı taşların düştüğü tespit edilmiştir.

Söz konusu Ben u Sen Burcu (33 no.lu burç) ile 32 no.lu burcun, 2014-2017 yılları arasında Kalkınma Bakanlığı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında ödeneği sağlanarak rölöve projeleri, üst örtü müdahale önerisi, restitüsyon projeleri onaylanmıştır. Bunu takiben çalışmalar, 2017 yılında sözleşmesi imzalanan "Diyarbakır Surları Projelerinin Yapılması I. etap işi" kapsamında restorasyon ve statik projeleri de hazırlanıp ilgili Koruma Bölge Kurulunca onaylanarak tamamlanmıştır. Söz konusu burcun restorasyonunun yapılması işi "Diyarbakır Surları Restorasyonu" işi kapsamında yer almaktadır. İşe ait yaklaşık maliyet hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

Bununla birlikte, proje hazırlama süreçleri devam ederken, Diyarbakır Surlarının korunmasına yönelik çalışmalarını hızlandırmak üzere, öncelikli tespit

edilen kısımlarda koruma bandında kalan muhdes yapı, grafiti temizliği ve raspa çalışmaları da sürdürölmektedir.

Ayrıca, Diyarbakır Surlarında proje ve uygulamalar tamamlanıncaya kadar olan süreçte; herhangi bir olumsuz olaya sebebiyet verilmeden çalışmaların sağlıklı biçimde sürdürölebilmesi, can ve mal kaybının önlenmesini teminen tüm surlarda giriş çıkışların kontrol altına alınması, Sur üstlerinde dolaşımın engellenmesi, uyuşturucu bağımlıların surları mesken tutmasının önüne geçilmesi ve gerekli diğer güvenlik tedbirlerinin sağlanması amacıyla "turizm zabıtası" görevlendirilmesi ve düzenli kontrollerinin yapılması; bununla birlikte surlar ve çevresinde can ve mal güvenliğine yönelik gerekli tüm önlemlerin mahalli idarelerce alınması hususları defaten Diyarbakır Valiliğı İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Sur Belediyesi ve Yenişehir Belediyelerine dağıtımli olarak bildirilmiştir.

